

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi pellonraivausmaksusta
annetun lain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että pellonraivausmaksusta annetun lain soveltamisaikaa jatkettaisiin koskemaan vuosia 1988—1990. Lain soveltamisalaan ehdotetaan eräitä pellonraivauksen määrittelyä koskevia tarkistuksia. Lakia muutettaisiin myös siten, että tietyissä tapauksissa maatilahallitus voisi myöntää luvan pellonraivauksen suorittamiseen ilman raivausmaksua.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1988 alusta. Pellonraivauksen määrittelyä koskevaa muutosta sovellettaisiin kuitenkin jo vuonna 1987 suoritettuihin pellonraivauksiin. Lakiesitys liittyy vuoden 1988 tulo- ja menoarvioesitykseen, joten se tulisi käsitellä samassa yhteydessä kuin tulo- ja menoarvio.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Maataloustuotteiden ylituotannon viennistä aiheutuvat kustannukset ovat kasvaneet nopeasti erityisesti 1980-luvulla. Vientikustannusten kohtominen on johtunut pääasiassa maataloustuotteiden kotimarkkinahintojen ja saatujen vientihintojen välisen eron jatkuvasta suurenemisestä. Useimmissa teollistuneissa maissa vallitsevan ylituotannon takia maataloustuotteiden maailmanmarkkinahinnat ovat erittäin alhaiset. Hintatasossa ei odoteta merkittäviä muutoksia lähivuosina. Suomessa vientikustannukset jakautuvat valtion ja maatalouselinkeinon kesken maataloustulolain 15 §:ssä (621/86) säädettyjen tuotanto- ja vientikattojen perusteella.

Maatalouspoliittisilla toimenpiteillä on pyritty ohjaamaan ja rajoittamaan maataloustuotantoa. Kotieläintuotannon lupajärjestelmällä, maidon kaksihintajärjestelmällä ja kananmunien lisähintajärjestelmällä säädellään kotieläintaloutta. Maataloustuotannon kokonaismäärä riippuu kuitenkin pääasiassa viljelyksessä olevan pellon määrästä sekä vallitsevasta lannoitus- ja satotasosta. Vilje-

lyksessä olevan peltoalan supistamiseksi otettiin vuonna 1969 käyttöön niin sanottu pellonvarausjärjestelmä, jonka piirissä peltoa oli enimmillään lähes 190 000 hehtaaria. Vuosina 1969—1974 pellonvaraus sopimuksia tehtiin yhteensä lähes 240 000 hehtaaria. Tällä hetkellä pellonvaraus sopimuksia on noin 12 000 peltohehtaaria, josta vain vähäisen osan arvioidaan tulevan takaisin viljelyyn.

Vuodesta 1977 alkaen on viljelijöiden kanssa tehty erilaisia tuotannonmuutos- ja vähentämissopimuksia, joista osa on välillisesti vaikuttanut myös viljelyksessä olevaan peltoalaan. Huomattavin vaikutus viljeltävän peltoalan kannalta on ollut kesannoimissopimuksilla, jotka kulvana vuonna koskevat noin 68 600 peltohehtaaria.

Viljelyksessä olevaan peltoalaan väliaikaisesti vaikuttavien toimenpiteiden ohessa on pyritty edistämään peltojen metsittämistä. Esimerkiksi kuluvan vuoden tammikuussa voimaan tulleen maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainotamisesta annetun lain (81/83) muutoksen (2/87) avulla pyritään lisäämään peltojen metsittämistä maksamalla maataloustuotannon ohjaami-

seen ja tasapainottamiseen osoitetuista varoista metsityspalkkiota.

Luopumiseläkelakia (16/74) muutettiin heinäkuussa 1986 (565/86) muun muassa siten, että lakia voidaan soveltaa myös tapauksissa, joissa luopuja antaa pellostä metsittämistä tai viljelemättömyyssiitoutumukseen. Muutoksen tavoitteena oli edistää pellon pysyvää siirtymistä maataloustuotannon ulkopuolelle. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen arvion mukaan järjestelmän piiriin tuli 1 päivän elokuuta 1986 ja 31 päivän heinäkuuta 1987 välisenä aikana noin 7 000 tilaa, joilla oli peltoa yhteensä noin 50 000 hehtaaria.

Samaan aikaan kun maatalouspoliittisin toimenpitein on pyritty supistamaan peltoalaa, on uuden pellon raivaus viime vuosina lisääntynyt erittäin voimakkaasti. Pellonraivaukseen verrattuna peltojen metsitys on jäänyt vähäiseksi. Uutta peltoa on tällä vuosikymmenellä raivattu seuraavasti:

Vuosi	Uudisraivaus (ha)
1980	3 020
1981	2 810
1982	5 110
1983	5 530
1984	6 426
1985	9 635
1986	14 558

Maataloustuotteiden viennistä valtiolle ja maataloudelle aiheutuvien kustannusten kasvun ehkäisemiseksi ja muiden tuotannonrajoitustoimenpiteiden vaikutusten tehostamiseksi säädettiin kesäkuussa 1987 laki pellonraivausmaksusta (602/87). Lakia sovelletaan 1 päivänä heinäkuuta 1987 ja sen jälkeen kuluvaan vuonna aloitettuihin pellonraivauksiin ja lain periaatteena on, että raivaaja maksaa uudesta pellostä aiheutuvat ylituotannon vientikustannukset. Pellonraivausmaksua on suoritettava 300 markkaa aarilta, mikä vastaa 5—6 vuoden vientikustannuksia.

Erityisen paljon peltoa on raivattu tai raivaustoimenpiteitä aloitettu kuluvana vuonna ennen pellonraivausmaksusta annetun lain voimaantuloa. Maatilahallituksessa tehdyn selvityksen perusteella maksuttomasti raivattava peltoala nousi hieman yli 40 000 hehtaariin. On kuitenkin huomattava, että raivausaloihin sisältyy alueita, joiden raivaus on aloitettu jo aikaisempina vuosi-

na. Keskimääräinen raivioala oli runsaat kaksi hehtaaria.

Vuoden 1972 jälkeen pellonraivaus on oheisen asetelman mukaisesti painottunut yli 20 peltohehtaarin tiloille:

Tilan peltoala ha	Osuus raivauksen kokonaisalasta	
	v. 1972 %	v. 1985 %
0—4,99	8,6	1,4
5—9,99	29,1	5,8
10—19,99	38,4	30,6
20—39,99	17,4	43,4
40—	6,5	18,8
Yhteensä	100,0	100,0

Elintarvikkeiden kulutusrakenteen muuttuminen, kotieläintuotannon supistuminen, kotieläintuotannon rehuhyötysuhteen paraneminen ja satotasojen nousu merkitsevät, että tulevaisuudessa ylituotanto uhkaa painottua erityisesti rehuviljaan. Maatalous 2000 -komitea (komiteanmietintö 1987:24) on arvioinut, että vuonna 2000 peruselintarvikkeiden kotimaisen kulutuksen kattavaan tuotantoon tarvittaisiin peltoa noin 750 000 hehtaaria vähemmän kuin sitä oli viljelyksessä vuonna 1985.

Viljelyksessä olevaan peltoalaan eri tavoin vaikuttavat toimenpiteet eivät ole johtaneet peltoalan supistumiseen siten, että viljan viennistä valtiolle ja maataloudelle aiheutuvien kustannusten voitaisiin nykyisillä toimenpiteillä ennustaa lähivuosina vähenevän. Pellonraivauksesta johtuen kokonaispeltoala jopa kasvoi vuonna 1987. Voidaan arvioida, että normaali sato vuonna 1988 merkitsee rehuviljan noin 1 000 miljoonan kilon ylituotantoa. Maataloustulolain mukaan valtion vientivastuu rehuviljasta vuosina 1988 ja 1989 on 510 miljoonaa kiloa. Tähän määrään luetaan kuuluvaksi myös mallasohran tai maltaan vienti ohraksi laskettuna enintään 30 miljoonaa kiloa. Jos ohran ja kauran keskimääräinen vientituki arvioidaan 1,50 markaksi kilolta, olisi valtion osuus vientikustannuksista 765 miljoonaa markkaa ja maatalouden osuus 735 miljoonaa markkaa. Jos viljelyksessä olevan pellon määrään ei erilaisilla maatalouspoliittisilla toimenpiteillä kyetä tehokkaasti vaikuttamaan, uhkaa maatalouden vientikustannusosuus ylituotannosta merkittävästi kasvaa.

2. Esitys ja sen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on estää erityisesti rehuviljan viennistä valtiolle ja maataloudelle aiheutuvien kustannusten kasvu jatkamalla lain voimassaoloaikaa kolmella vuodella. Lailla ei kielletäisi pellonraivausta, vaan uuden pellon raivaaja joutuisi maksamaan syntyvän lisätuotannon vientikustannuksia. Ilman raivausmaksujärjestelmää raivauksesta aiheutuva vientirasite kohdistuisi yhteisvastuullisesti koko maatalouselinkeinon. Raivausmaksu olisi edelleen 300 markkaa aarilta, mikä vastaa 5—6 vuoden vientikustannuksia. Raivausmaksu ei koskisi alle 10 aarin raivausalaan lain voimassaoloaikana.

Voimassa olevan lain mukaan raivausmaksun alaista on myös sellainen raivaus, jonka toteuttamiseen valtio on ollut vaikuttamassa muun muassa maanluovutuksen, kuivatuksen tukemisen tai jakolakiin (604/51) liittyvin toimenpitein. Koska valtion toimenpiteiden ei ole perusteltua olla ristiriitaisia, ehdotetaan voimassa olevan lain soveltamisalaa rajoitettavaksi lisäämällä 1 §:ään uusi 3 momentti, jonka mukaan lain mukaisena raivauksena ei enää pidettäisi edellä mainituissa tapauksissa toteutettavia raivaustoimenpiteitä.

Pellonraivauksen rajoittamiseen mahdollisesti liittyvien kohtuuttomuuksien välttämiseksi lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi 3 a §, jonka mukaan tietyissä tapauksissa maatilahallitus voisi etukäteen myöntää viljelijälle raivausluvan. Raivauslupa olisi mahdollista myöntää, jos maatilalta on luovutettu peltoa maatalouden ulkopuoliseen käyttöön tai jos maatilalla omistaja tekee raivattavaa alaa vastaavan metsityssitoumuksen. Lupa voitaisiin myöntää myös eräissä tapauksissa pien-tilan rehuomavaraisuuden saattamiseksi enintään 75 prosentiksi karjan rehutarpeesta.

3. Esityksen organisatoriset vaikutukset

Lain toteuttaminen säilyisi edelleen lähinnä maatalouspiirin maataloustoimistojen ja kuntien maatalouslautakuntien tehtävänä. Maatilahallitus myöntäisi raivausluvan 3 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa. Esitys ei edellytä henkilöstön lisäämistä.

4. Taloudelliset vaikutukset

Lain voimassaolon jatkaminen supistaisi uuden pellon raivausta ja siten vähentäisi maataloustuotteiden, etenkin rehuviljan, viennistä aiheutuvia kustannuksia. Maataloustulolain 15 §:n mukaan lisävienti tapahtuisi lähinnä maatalouselinkeinon kustannuksella. Kun pellon raivauksesta aiheutuvat vientikustannukset tulisivat perityiksi 5—6 vuoden tuotantoa vastaavan viennin osalta vain raivausta suorittavalta viljelijältä, ei pellonraivaus tältä osin lisäisi muiden viljelijöiden vientikustannuksia. Yhden hehtaarin rehuviljasadon viennistä aiheutuu noin 5 000 markan kustannus.

Koska raivaava viljelijä vastaisi raivauksella aikaansaadun sadon vientikustannuksista, ei hänen yksityistaloudellisesti todennäköisesti kannattaisi pyrkiä lisäämään peltoalaansa uutta peltoa raivaamalla. Tältä osin raivausta seuraavat tuotot ja kustannukset jäisivät toteutumatta. Toisaalta raivaamatta jäävältä alalta viljelijä saisi edelleen metsätalouden tuottoa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Voimassa olevan lain soveltamisalaa ehdotetaan rajoitettavaksi siten, että lain mukaisena raivauksena ei pidettäisi sellaisen viljelemättömän peltoalueen raivaamista, jonka valtio on luovuttanut vuoden 1984 jälkeen maankäyttötoimenpitein peltona käytettäväksi tai jonka kuiva-

tus valtion tuella tai jakolain 97 §:ssä tarkoitettulla tavalla on valmistunut sanotun vuoden jälkeen. Kuivatus valtion tuella on voinut tapahtua valtion osanotosta eräiden maa- ja vesirakennustöiden kustannuksiin annetun lain (433/63) tai maatilalain (188/77) mukaisella rahoituksella. Mainitut soveltamisalaa koskevat muutokset ovat perusteltuja sen johdosta, että raivaus näissä

tapauksissa kohdistuu valtion tukitoimenpitein hankittuihin tai käyttöön otettuihin entisiin peltoalueisiin. Lain soveltamisalan ulkopuolelle ehdotetaan lisäksi jätettäväksi sellainen raivaus, johon valtion toimesta on pykälässä mainittujen säännösten nojalla myönnetty avustusta tai lainaa sekä jakolain 98 b §:ssä tarkoitettu uusjakojen suorittamiseen liittyvä raivaus.

3 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lain voimassaoloajan pidentämistä tarkoittava muutos.

3 a §. Voimassa olevaa lakia ehdotetaan täydennettäväksi siten, että pellonraivausmaksun suorittamisvelvollisuutta ei olisi silloin, kun maatilahallitus on 1 momentissa mainituin perusteiden ennen raivausaloitusta tehdystä hakemuksesta myöntänyt pellonraivaukseen luvan. Lupa voitaisiin myöntää:

1) jos maatilasta luovutetaan raivausalaan vastaava viljelyksessä oleva peltoala muuhun kuin maataloudelliseen tarkoitukseen ja hakemus tehdään vuoden kuluessa luovutuksesta;

2) jos maatilalla omistaja antaa sitoumuksen siitä, että hän kolmen vuoden kuluessa sitoumuksen antamisesta metsittää ilman valtion varoista myönnettävää tukea tai palkkiota suuruudeltaan raivausalaan vastaavan pellon;

3) jos pellonraivaukseen on tarkoitus ryhtyä pientilan rehuomavaraisuuden saattamiseksi enintään 75 prosentiksi karjan rehuntarpeesta luontaiselinkeinolain 2 §:ssä tarkoitettulla alueella tai muualla maassa kun rehuomavaraisuus on maatilalla omistajan tai hallintaoikeuden vaihduttua alentunut joko maatilalla peltoa koskevan vuokrasopimuksen päättymisen vuoksi taikka sen johdosta, ettei maa-tilan aikaisemman omistajan tai haltijan tekemää vuokrasopimusta siirretä tilan uudelle omistajalle tai haltijalle; tai

4) jos pellonraivaukseen on tarkoitus ryhtyä vähäisessä määrin sellaisella Suomen aluevesillä olevalla saarella, jolle ei ole tieyhteyttä eikä varsinaista lauttayhteyttä.

Luvan myöntämistä 1 momentin 1 ja 2 kohdan perusteella on pidettävä viljelijän kannalta kohtuullisena ottaen huomioon, että raivaus mainittuihin toimenpiteisiin liitettynä ei lisää pellon määrää.

Pykälän 1 momentin 3 kohta ehdotetaan säädettäväksi vuokrasuhteiden muuttumisesta koskevien erikoistilanteiden varalle, jotta etenkin pientilojen rehuomavaraisuus näissä tilanteissa voitaisiin turvata. Lisäksi luontaiselinkeinolain 2 §:ssä tarkoitettulla alueella pellonraivauslupa voitaisiin

myöntää tilan rehuomavaraisuuden parantamiseksi.

Pykälän 2 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä 1 momentin 1—3 kohtien osalta olisi 1 momentissa säädettävien perusteiden lisäksi, että luvan myöntämisaikana täyttyvät maatalaissa tarkoitettujen sisäsuojelun myöntämisen tilakohtaiset ja luvan saajan henkilöä ja taloudellista asemaa koskevat edellytykset.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi maatilalla määritelmä.

5 §. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi lain voimassaoloajan pidentämisestä johtuvat muutokset.

7 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi seuraamussäännökset 3 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen metsityssitoumusvelvoitteen laiminlyöntiä koskevista tapauksista.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Lain 1 §:n 3 momenttia voitaisiin soveltaa jo vuonna 1987 suoritettuihin pellonraivauksiin.

Lupa pellonraivaukseen voitaisiin myöntää myös, milloin maatilasta on ennen tämän lain voimaantuloa luovutettu raivausalaan vastaava peltoala muuhun kuin maataloudelliseen tarkoitukseen. Edellytyksenä luvan myöntämiselle olisi, että luovutettua peltoalaa on hakijatilalla toimesta viljelty vuonna 1987 ja että hakemus tehdään vuoden 1988 kuluessa.

Lain 3 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu vastaava lupa koskee vain lain voimassaoloaikana tapahtuneiden luovutusten perusteella myönnettäviä lupia. Raivausluvan saantia ennen lain voimaantuloa tapahtuneiden luovutusten perusteella on pidettävä kohtuullisena esimerkiksi tapauksissa, joissa teiden ja vesistöjen rakentamista varten luovutettujen peltojen viljelyä on luovutuksen jälkeenkin voitu jatkaa rakennushankkeen toteuttamiseen saakka, mikä on saattanut siirtää uuden pellon raivaamisajankohtaa.

3. Lain säätämistäjärjestys

Koska pellonraivausmaksun perimisessä on kysymys veronluonteisesta maksusta, jota kannettaisiin useammalta kuin yhdeltä vuodelta, olisi lakiehdotus käsiteltävä siinä järjestyksessä, jota

valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaan on tällaisessa tapauksessa noudatettava.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

pellonraivausmaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan pellonraivausmaksusta 26 päivänä kesäkuuta 1987 annetun lain (602/87) 15 §:n 1 momentin 1 kohta,

muutetaan 3 §:n 1 momentti, 5 ja 18 §, sekä

lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, lakiin uusi 3 a § ja 7 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

1 §

Tämän lain mukaisena raivauksena ei pidetä kuitenkaan sellaisen 2 momentissa tarkoitetun viljelemättömän peltoalueen raivaamista, jonka valtio on luovuttanut vuoden 1984 jälkeen maatilalain (188/77) nojalla peltona käytettäväksi tai jonka kuivatus valtion tuella tai jakolain (594/61) 97 §:ssä tarkoitetulla tavalla on valmistunut sanotun vuoden jälkeen. Myöskään sellaista raivausta, jota varten on luontaiselinkeinolain (610/84), kolttalain (611/84), porotilalain (590/69), maatilalain tai Vuotoksen alueen maa- ja metsätalouden kehittämistoimenpiteistä annettujen valtioneuvoston päätösten (123/84, 262/85, 260/86 ja 344/87) nojalla myönnetty avustusta tai lainaa taikka jota tarkoitetaan jakolain 98 b §:ssä, ei katsota tämän lain mukaiseksi raivaukseksi.

3 §

Pellonraivausmaksua on suoritettava 300 markkaa kultakin täydeltä aarilta. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos sen määrä samalle omistajalle kuuluvien alueiden osalta ei ylitä vuosien 1987—1990 aikana yhteensä 3 000 markkaa.

3 a §

Pellonraivausmaksua ei ole suoritettava, jos maatilahallitus on ennen raivauksen aloittamista tehdystä hakemuksesta myöntänyt pellonraivauksen luvan. Lupa voidaan myöntää:

1) jos maatilasta luovutetaan raivausala vastava viljelyksessä oleva peltoala muuhun kuin maataloudelliseen tarkoitukseen ja hakemus tehdään vuoden kuluessa luovutuksesta;

2) jos maatilan omistaja antaa sitoumuksen siitä, että hän kolmen vuoden kuluessa sitoumuksen antamisesta metsittää ilman valtion varoista myönnettävää tukea tai palkkiota suuruudeltaan raivausala vastaavan pellon;

3) jos pellonraivaukseen on tarkoitus ryhtyä pientilan rehuomavaraisuuden saattamiseksi enintään 75 prosentiksi karjan rehuntarpeesta luontaiselinkeinolain 2 §:ssä tarkoitetulla alueella tai muualla maassa kun rehuomavaraisuus on maatilan omistus- tai hallintaoikeuden vaihduttua alentunut joko maatilan peltoa koskevan vuokrasopimuksen päättymisen vuoksi taikka sen johdosta, ettei maatilan aikaisemman omistajan tai haltijan tekemää vuokrasopimusta siirretä tilan uudelle omistajalle tai haltijalle; tai

4) jos pellonraivaukseen on tarkoitus ryhtyä vähäisessä määrin sellaisella Suomen aluevesillä

olevalla saarella, jolle ei ole tieyhteyttä eikä varsinaista lauttayhteyttä.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on 1 momentin 1—3 kohtien osalta lisäksi, että maatalaisissa tarkoitettut sisarosuuslainan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Maatilalla tarkoitetaan tässä laissa yhden tai useamman samalle omistajalle kuuluvan tilan tai tilanosan muodostamaa maatilataloudellista kokonaisuutta. Puolisot katsotaan tällöin yhdeksi omistajaksi. Tilanosalla tarkoitetaan tilan määrää osaa ja määrääalaa.

5 §

Pellonraivausmaksun määräämistä varten maanomistajan on annettava maatalouslautakunnalle vahvistetulla lomakkeella ilmoitus kunkin kalenterivuoden helmikuun loppuun mennessä lain voimaantulon jälkeen edellisenä kalenterivuonna suoritetusta pellonraivauksesta.

7 §

Jos maan omistaja on laiminlyönyt kokonaan tai osittain 3 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua metsityssitoumusta koskevan veloitteen tai jos hän kahtena vuotena metsityksen

toimittamisen jälkeen on laiminlyönyt taimikon hoidon eikä hän maatalouspiirin maataloustoimiston kehotuksestakaan sitä annetussa määräajassa tee, on pellonraivausmaksu raivausalasta kyseistä laiminlyötyä alaa vastaavasti määrättävä maksettavaksi enintään 20 prosentilla korotettuna. Maksun määräämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä edellä tässä laissa on säädetty.

18 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1987. Sitä sovelletaan lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen vuosina 1987—1990 aloitettuihin pellonraivauksiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Lupa pellon raivaukseen voidaan myöntää myös edellyttäen, että maatilasta on ennen tämän lain voimaantuloa luovutettu raivausalaa vastaava peltoala muuhun kuin maataloudelliseen tarkoitukseen. Edellytyksenä on lisäksi, että luovutettua peltoalaa on hakijatilán toimesta viljely vuonna 1987 ja että lupahakemus tehdään vuoden 1988 kuluessa.

Tämän lain 1 §:n 3 momenttia voidaan soveltaa kuitenkin jo vuoden 1987 aikana suoritettuihin pellonraivauksiin.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 1987

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo T. Pohjala*

Laki

pellonraivausmaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan pellonraivausmaksusta 26 päivänä kesäkuuta 1987 annetun lain (602/87) 15 §:n 1 momentin 1 kohta,

muutetaan 3 §:n 1 momentti, 5 ja 18 §, sekä

lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, lakiin uusi 3 a § ja 7 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Tämän lain mukaisena raivauksena ei pidetä kuitenkaan sellaisen 2 momentissa tarkoitetun viljelemättömän peltoalueen raivaamista, jonka valtio on luovuttanut vuoden 1984 jälkeen maatilain (188/77) nojalla peltona käytettäväksi tai jonka kuivatus valtion tuella tai jakolain (594/61) 97 §:ssä tarkoitetulla tavalla on valmistunut sanotun vuoden jälkeen. Myöskään sellaista raivausta, jota varten on luontaiselinkeinolain (610/84), kolttalain (611/84), porotilalain (590/69), maatilalain tai Vuotoksen alueen maa- ja metsätalouden kehittämistoimenpiteistä annettujen valtioneuvoston päätösten (123/84, 262/85, 260/86 ja 344/87) nojalla myönnetty avustusta tai lainaa taikka jota tarkoitetaan jakolain 98 b §:ssä, ei katsota tämän lain mukaiseksi raivaukseksi.

3 §

Pellonraivausmaksua on suoritettava 300 markkaa kultakin täydeltä aarilta. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos sen määrä samalle omistajalle kuuluvien alueiden osalta ei ylitä vuoden 1987 aikana yhteensä 3 000 markkaa.

3 §

Pellonraivausmaksua on suoritettava 300 markkaa kultakin täydeltä aarilta. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos sen määrä samalle omistajalle kuuluvien alueiden osalta ei ylitä vuosien 1987—1990 aikana yhteensä 3 000 markkaa.

3 a §

Pellonraivausmaksua ei ole suoritettava, jos maatilahallitus on ennen raivauksen aloittamista tehdyistä hakemuksesta myöntänyt pellonraivaukseen luvan. Lupa voidaan myöntää:

1) jos maatilasta luovutetaan raivausalaan vastaava viljelyksessä oleva peltoala muuhun kuin maataloudelliseen tarkoitukseen ja hakemus tehdään vuoden kuluessa luovutuksesta;

2) jos maatilan omistaja antaa sitoumuksen siitä, että hän kolmen vuoden kuluessa sitou-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

muksen antamisesta metsittää ilman valtion varoista myönnettävää tukea tai palkkiota suuruudeltaan raivausalaa vastaavan pellon;

3) jos pellonraivaukseen on tarkoitus ryhtyä pientilan rehuomavaraisuuden saattamiseksi enintään 75 prosentiksi karjan rehuntarpeesta luontaiselinkeinolain 2 §:ssä tarkoitetulla alueella tai muualla maassa kun rehuomavaraisuus on maatilan omistus- tai hallintaoikeuden vaihduttua alentunut joko maatilan peltoa koskevan vuokrasopimuksen päättymisen vuoksi taikka sen johdosta, ettei maatilan aikaisemman omistajan tai haltijan tekemää vuokrasopimusta siirretä tilan uudelle omistajalle tai haltijalle; tai

4) jos pellonraivaukseen on tarkoitus ryhtyä vähäisessä määrin sellaisella Suomen aluevesillä olevalla saarella, jolle ei ole tieyhteyttä eikä varsinaista lauttayhteyttä.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on 1 momentin 1—3 kohtien osalta lisäksi, että maatiloissa tarkoitetut sisarosuuksilain myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Maatilalla tarkoitetaan tässä laissa yhden tai useamman samalle omistajalle kuuluvan tilan tai tilanosan muodostamaa maatalotaloudellista kokonaisuutta. Puolisot katsotaan tällöin yhdeksi omistajaksi. Tilanosalla tarkoitetaan tilan määrää osaa ja määrääalaa.

5 §

Pellonraivausmaksun määräämistä varten maanomistajan on annettava maatalouslautakunnalle vahvistetulla lomakkeella ilmoitus vuoden 1988 helmikuun loppuun mennessä vuonna 1987 lain voimaantulon jälkeen suoritetusta pellonraivauksesta.

5 §

Pellonraivausmaksun määräämistä varten maanomistajan on annettava maatalouslautakunnalle vahvistetulla lomakkeella ilmoitus *kunkin kalenterivuoden* helmikuun loppuun mennessä lain voimaantulon jälkeen *edellisenä kalenterivuonna* suoritetusta pellonraivauksesta.

7 §

Jos maan omistaja on laiminlyönyt kokonaan tai osittain 3 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun metsityssitoumusta koskevan velvoitteen tai jos hän kahtena vuotena metsityksen toimittamisen jälkeen on laiminlyönyt taimikon hoidon eikä hän maatalouspiirin maataloustoimiston kehotuksestakaan sitä annetussa määräajassa tee, on pellonraivausmaksu raivausalasta kyseistä laiminlyötyä alaa vastaavasti määrättävä maksettavaksi enintään 20 prosentilla korotettuna. Maksun määräämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä edellä tässä laissa on säädetty.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Maa- ja metsätalousministeriö voi hakemuksesta myöntää vapautuksen pellonraivausmaksusta. Vapautus voi olla osittainen tai täydellinen. Vapautus voidaan myöntää:

1) jos pellonraivaukseen on ryhdytty pientilalla tilan rehuomavaraisuuden parantamiseksi alueella, jossa lisämaata ei ole ostettavissa;

(1 kohta kumotaan)

18 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1987. Sitä sovelletaan lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen vuonna 1987 aloitettuihin pellonraivauksiin.

18 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1987. Sitä sovelletaan lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen vuosina 1987—1990 aloitettuihin pellonraivauksiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Lupa pellon raivaukseen voidaan myöntää myös edellyttäen, että maatilasta on ennen tämän lain voimaantuloa luovutettu raivausalaa vastaava peltoala muuhun kuin maataloudelliseen tarkoitukseen. Edellytyksenä on lisäksi, että luovutettua peltoalaa on hakijatilan toimesta viljelty vuonna 1987 ja että lupahakemus tehdään vuoden 1988 kuluessa.

Tämän lain 1 §:n 3 momenttia voidaan soveltaa kuitenkin jo vuoden 1987 aikana suoritettuihin pellonraivauksiin.

